

REKENKAMERCOMMISSIE HULST

JAARVERSLAG 2009

Vastgesteld op 31 maart 2010 en kennis van
genomen door de gemeenteraad op 22 april 2010.

REKENKAMERCOMMISSIE GEMEENTE HULST

JAARVERSLAG 2009

Rekenkamercommissie gemeente Hulst

Samenstelling:

Michael Bakker, voorzitter
Hans Mulder
Dietlinde van Wezel

Contactgegevens:

Postbus 49
4560 AA Hulst
Telefoon: 0114 - 389123
E-mail: gemeenteraad@gemeentehulst.nl

REKENKAMERCOMMISSIE GEMEENTE HULST

JAARVERSLAG 2009

INHOUD

1. INLEIDING
2. WERKWIJZE, MISSIE EN LEDEN
3. REKENKAMERONDERZOEKEN
 - 3.1 De kern centraal (1ste onderzoek)
 - 3.2 Gekozen om te kiezen (2de onderzoek)
 - 3.3 Werken aan werk (3de onderzoek)
 - 3.4 Projecten in ontwikkeling (4de onderzoek)
 - 3.5 Grondbeleid (5de onderzoek)
 - 3.6 Programmabegroting (6de onderzoek)
4. NAZORG EERDERE REKENKAMERONDERZOEKEN
 - 4.1 De kern centraal
 - 4.2 Gekozen om te kiezen
 - 4.3 Werken aan werk
 - 4.4 Projecten in ontwikkeling
 - 4.5 Algemene conclusie nazorg
5. OVERIGE WERKZAAMHEDEN & NETWERKEN
 - 5.1 Jaarverslag 2008
 - 5.2 Brief 213a-onderzoeken
 - 5.3 Vergaderingen
 - 5.4 Netwerken
6. FINANCIEN
7. JAARPLAN 2010
 - 7.1 Onderzoeken
 - 7.2 Onderwerpselectie

1. INLEIDING

Voor u ligt het vierde jaarverslag van de Rekenkamercommissie Hulst (RKCH). Met dit jaarverslag informeert de rekenkamercommissie de raad en legt tegelijkertijd verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten in 2009.

2. WERKWIJZE, MISSIE EN LEDEN

De missie, het Reglement van Orde en de werkwijze (inclusief de onderzoeksprocedure) zijn in 2009 niet gewijzigd. Met haar missie geeft de rekenkamercommissie haar rol en functie duidelijk weer:

Via onafhankelijk en systematisch onderzoek, daaruit voortvloeiende aanbevelingen en leermomenten, de gemeente inhoudelijk adviseren en stimuleren om het maatschappelijke rendement te verhogen ten behoeve van de inwoners van de gemeente Hulst.

De rol van een rekenkamercommissie concentreert zich op het (doen) uitvoeren van controleonderzoek naar de effecten van het gemeentebeleid. De doelmatigheid (efficiency), de doeltreffendheid (effectiviteit) en de rechtmatigheid van het gemeentelijke beleid, beheer, de organisatie en de door de gemeente gesubsidieerde instellingen kunnen daarbij onderwerp zijn van rekenkameronderzoek.

Per onderzoek is telkens één van de externe leden onderzoeksleider en derhalve verantwoordelijk voor de totale coördinatie van het onderzoek.

M.b.t. integriteit hanteert de rekenkamercommissie Hulst dezelfde leidraden en codes die door de gemeenteraad gehanteerd worden. Openheid, transparantie gekoppeld aan zorgvuldigheid staan daarbij voorop.

Evaluatie is een continu proces waaraan zowel de rekenkamercommissie zelf alsook de gemeenteraad in 2009 de nodige aandacht heeft besteed.

De gemeenteraad heeft in 2009 de werking van de rekenkamercommissie Hulst geëvalueerd. Over het algemeen waren tijdens de bespreking van de raadscommissie ABZ van 11 mei 2009 de geluiden positief. Er is voor gekozen dat (m.u.v. 1 à 2 fracties) in de toekomst geen interne (raads)leden deel meer uitmaken van de rekenkamercommissie. Per 1 januari 2010 zijn de interne leden de heren J. van Eck (CDA) en R. de Kort (PvdA) afgetreden. De herbenoeming van de externe leden werd goedgekeurd door de gemeenteraad op 9 juli 2009 en dit voor een periode van vier jaar. Binnen deze vier jaar hebben de leden afgesproken trapsgewijs/gefaseerd af te zullen treden. Daardoor wordt de continuïteit van de RKCH gegarandeerd.

Rooster van aftreden

Dietlinde van Wezel	1 juli 2012
Hans Mulder	1 juli 2013
Michael Bakker	1 januari 2014

Meer praktische informatie over de Rekenkamercommissie Hulst en haar leden is te vinden op www.gemeentehulst.nl (Onder Gemeentebestuur - Commissies - Rekenkamercommissie).

3. REKENKAMERONDERZOEKEN

De rekenkamercommissie Hulst heeft vier onderzoeken afgerond en is bezig met twee onderzoeken. Hieronder volgt een kort chronologisch overzicht.

3.1 De kern centraal (1ste onderzoek)

De rekenkamercommissie Hulst heeft in 2007 onderzoek gedaan naar de samenwerking tussen het gemeentebestuur en de wijk- en dorpsraden. De 'Inspraakverordening van de gemeente Hulst' vormde hiervoor de juridische/wettelijke basis. Bij de uitvoering van beleid en plannen - die van algemeen belang zijn voor de wijk of het dorp - dient de wijk- of dorpsraad om advies te worden gevraagd. Uit het onderzoek bleek echter dat deze inspraakverordening slechts gedeeltelijk werd nageleefd door de gemeente Hulst. Het eindrapport 'De Kern Centraal' werd op 24 mei 2007 tijdens de raadsvergadering gepresenteerd en op 21 juni 2007 heeft de gemeenteraad de aanbevelingen uit het rapport unaniem onderschreven. Daarnaast werd aan het gemeentebestuur opgedragen om de gemeenteraad uiterlijk in november 2007 een beleidsvoorstel met betrekking tot wijk- en dorpsraden en een voorstel inzake de inspraakverordening voor te leggen. De totale kosten voor het onderzoek bedroegen 22.300 euro.

Aanbevelingen

- 1) Maak een heldere politiek-bestuurlijke keuze over de wijze waarop wijk- en dorpsraden worden betrokken bij de vorming en uitwerking van het gemeentelijk beleid dat betrekking heeft op (het algemeen belang van) het betreffende dorp of de betreffende wijk.
- 2) Spreek met de wijk- en dorpsraden af in welk stadium en op welke wijze zij bij welke zaken worden betrokken.
- 3) Zorg voor een adequate organisatorische vertaling van de inspraakverordening.
- 4) Neem als gemeentebestuur de wijk- en dorpsraden serieus. Ontwikkel binnen een met het college afgesproken termijn beleid waaruit de wijk- en dorpsraden kunnen afleiden wat ze van de gemeente mogen verwachten.

3.2 Gekozen om te kiezen (2de onderzoek)

In 2007/2008 deed de rekenkamercommissie onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Hulst. Onderzocht is hoe de gemeente in overleg met de gesubsidieerde partijen het subsidiebeleid verder kan optimaliseren en het subsidie-instrument kan gebruiken om zijn beleidsdoelen te halen. Nagegaan is hoe het subsidiebeleid is opgezet en in welke mate dit beleid juist in de praktijk doelmatig en doeltreffend functioneert. Het onderzoek spitste zich toe op een aantal structurele budgetsubsidies in de jaren 2005 en 2006. Uit het onderzoek kwam een redelijk goed functionerend subsidiebeleid naar voren dat zich de afgelopen jaren positief heeft ontwikkeld. De aanbevelingen uit het onderzoek kunnen de positieve ontwikkelingen verder verstevigen. Het eindrapport 'Gekozen om te kiezen' is aangeboden aan de gemeenteraad op 3 april 2008. Op 29 mei 2008 heeft de raad het rapport unaniem onderschreven. De totale kosten voor het onderzoek bedroegen 22.726 euro.

Aanbevelingen

- 1) Zorg voor helderder (specifiek, meetbaar, tijdgebonden en financieel vertaalde) doelstellingen die eenduidig en consistent zijn.
- 2) Intensiveer de beoordeling van de subsidieaanvragen op de mate waarin de te subsidiëren activiteiten bijdragen aan de vastgestelde beleidsdoelen.
- 3) Besteed bij de verantwoording en vaststelling van subsidies meer aandacht aan de bijdrage die is geleverd aan de beleidsdoelen van de gemeente en rapporteer en communiceer hierover explicieter aan c.q. met de gemeenteraad.
- 4) Stuur bij indien nodig dan wel gewenst en durf politiek bestuurlijke keuzes te maken.

3.3 Werken aan werk (3de onderzoek)

In dit rekenkameronderzoek (2008/2009) stond het reïntegratiebeleid van de gemeente Hulst centraal. Onderzocht is hoe de gemeente haar reïntegratiebeleid zodanig kan optimaliseren dat dit leidt tot een betere, blijvende toeleiding naar arbeid (maatschappelijk) en tot aanzienlijke besparingen op de gemeentebegroting (financieel). In hoeverre was het reïntegratiebeleid in 2007 doeltreffend en doelmatig en wat viel daaruit te leren voor de toekomst. In 2007 was er een flink

tekort op de begroting voor wat betreft het inkomensdeel Wet Werk en Bijstand. Daarentegen werd in datzelfde jaar een groot gedeelte van het werkdeel niet benut. Het onderzoek was ingegeven door het grote financiële en maatschappelijke belang van een goed uitgevoerd reïntegratiebeleid. De rekenkamercommissie liet door bureau SGBO een Quick Scan (kort, overwegend kwantitatief onderzoek) uitvoeren. SGBO deed vergelijkend onderzoek naar de resultaten van de reïntegratieactiviteiten in vijf gemeenten. Daarnaast vond er - voorafgaand aan het rekenkameronderzoek - een meer procesinhoudelijk onderzoek plaats. Dit onderzoek was door het college geïnitieerd en liep via bureau Leeuwendaal met de nadruk op de praktische en uitvoerende kant. Beide onderzoeken vulden elkaar aan. Door de gemeentelijke organisatie bleek dat al hard was gewerkt om fasegewijs de aanbevelingen uit het eerste procesinhoudelijke onderzoek door te voeren. Het eindrapport 'Werken aan werk' is gepresenteerd aan de gemeenteraad op 3 december 2008. De resultaten en aanbevelingen uit het rapport werden op 12 februari 2009 unaniem aanvaard door de raad. De totale kosten voor het onderzoek bedroegen 19.284 euro.

Aanbevelingen

- 1) Zorg voor heldere werkprocessen en werkinstructies in de organisatie en controleer de naleving daarvan.
- 2) Zorg voor een effectieve en evenwichtige formatieve inzet.
- 3) Zorg voor scherper geformuleerd beleid. Zorg voor een zeer actieve uitvoering van het beleid.
- 4) Zorg voor een heldere registratie van de resultaten van het beleid.
- 5) Stuur op de effecten van het beleid.
- 6) Koppel de onder 5) bedoelde periodieke verantwoording van het college aan de raad aan de reguliere jaarcyclus. Wees voorzichtig en zorgvuldig met exclusieve samenwerkingen met Dethon.
- 7) Ga vooral door met het implementeren van de aanbevelingen van Leeuwendaal en met cliënten op traject te zetten en goed te matchen.

3.4 Projecten in ontwikkeling (4de onderzoek)

In 2008/2009 heeft de rekenkamercommissie Hulst onderzoek gedaan naar de sturing, informatievoorziening en beheersing bij grotere projecten. Het onderzoek was vooral ingegeven door het grote maatschappelijke en politieke belang van adequate sturing, informatievoorziening en beheersing van grotere projecten.

Uit het onderzoek bleek enerzijds een redelijke mate van tevredenheid over de resultaten die met projecten worden bereikt maar anderzijds een zekere onvrede en ongerustheid over de wijze waarop tot deze resultaten wordt gekomen. De aanbevelingen zijn gericht op een meer gestructureerde en minder kwetsbare wijze van werken zodat een meer adequate sturing, informatievoorziening en beheersing van grotere projecten kan worden geborgd. Er vanuitgaande dat bestuur en organisatie verbeteringen oppakken met een vergelijkbare betrokkenheid als die waarmee zij aan grotere projecten werken, heeft de rekenkamercommissie er vertrouwen in dat in de toekomst niet alleen de doeltreffendheid maar ook de doelmatigheid van de aanpak van grotere projecten voldoende op orde zal komen.

Het eindrapport 'Projecten in ontwikkeling' is op 24 september 2009 aangeboden aan de gemeenteraad. Op 5 november 2009 heeft de gemeenteraad de aanbevelingen unaniem overgenomen. De totale kosten voor het onderzoek 'Projecten in ontwikkeling' bedroegen 18.817 euro.

Aanbevelingen

1. Stuur actief op de grotere projecten, stel duidelijke kaders en geef richting door het vaststellen van duidelijke doelstellingen of projectresultaten.
2. Zorg in aanvulling op de bestaande informatievoorziening voor specifieke en gerichte uitwisseling van informatie over grotere projecten.
3. Organiseer de beheersing van grotere projecten door een planmatige c.q. projectmatige wijze van werken.
4. Stel een duidelijke procedure vast met betrekking tot de wijze waarop grotere projecten worden aangepakt.

3.5 Grondbeleid (5de onderzoek)

In september 2009 is de rekenkamercommissie Hulst gestart met haar onderzoek naar het grondbeleid van de gemeente Hulst. Dit onderzoek loopt door in 2010 en de RKCH verwacht dit onderzoek af te ronden medio 2010.

Grondbeleid kun je omschrijven als het geheel aan financiële en juridische instrumenten dat de overheid ter beschikking staat om op de gewenste plaats, tijdig en tegen aanvaardbare kosten grond c.q. ruimte beschikbaar te krijgen voor de vestiging van door de overheid gewenste functies. Het grondbeleid wordt vaak tot de complexere beleidsvelden gerekend. Het is vaak lastig om een goed inzicht in de materie te krijgen en bestaat er behoefte aan meer transparantie.

Het onderzoek richt zich op de periode sinds de gemeentelijke herindeling in 2003. De verschillende grondexploitaties die sindsdien zijn en of worden gevoerd, worden bekeken. Voor de lopende grondexploitaties en eventuele nog in exploitatie te nemen gronden is de gang van zaken tot medio 2009 in het onderzoek betrokken. Er wordt niet ingegaan op toekomstige inhoudelijke aspecten van grondexploitatiecomplexen. Het onderzoek bestaat uit een literatuuronderzoek, een dossieronderzoek en ter complementering interviews met raadsleden, bestuurders en ambtenaren.

3.6 Programmabegroting (6de onderzoek)

In november 2009 is de rekenkamercommissie gestart met een onderzoek naar de programmabegroting van de gemeente Hulst. De rekenkamercommissie heeft de verwachting dit onderzoek naar 'de kwaliteit en het ontwikkelingsproces van de programmabegroting als instrument voor sturing en controle' aan de raad te kunnen presenteren voor de zomer.

De gemeenteraad van Hulst heeft in het verleden aangegeven meer sturing te willen geven via de programmabegroting. De rekenkamercommissie Hulst heeft door dit onderzoek op te pakken gehoor willen geven aan deze vraag. Voor dit onderzoek naar de programmabegroting is het externe bureau Partners & Pröpfer uit Vught ingehuurd.

De doelstellingen van het onderzoek zijn o.m. het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit en het ontwikkelingsproces van de programmabegroting als instrument voor sturing en controle voor de gemeenteraad en het leveren van een bijdrage aan de verdere ontwikkeling, waar mogelijk, van de programmabegroting om meer sturing door de raad mogelijk te maken

De gemeenteraad zal zelf betrokken worden bij dit onderzoek in de vorm van een zogenaamde 'interactieve werkplaats', een workshop voor gemeenteraadsleden zodat zij vertrouwd en bekend worden met de materie. Uit ervaring blijkt dat het lerende effect van een onderzoek wordt versterkt wanneer betrokkenen het echt doorleven door gezamenlijk actief aan de slag te gaan. Een ander belangrijk element van de werkplaats is kennisoverdracht.

Alle rapporten van de rekenkameronderzoeken zijn te vinden op de gemeentelijke website www.gemeentehulst.nl (onder Gemeentebestuur/ Commissies/ Rekenkamercommissie).

4. NAZORG EERDERE REKENKAMERONDERZOEKEN

Zoals ook blijkt uit haar missie, vindt de rekenkamercommissie Hulst het belangrijk dat haar onderzoeken bijdragen aan een verbetering van de organisatie en dienstverlening van de gemeente Hulst. De rekenkamercommissie hecht er dan ook aan om elk jaar via het jaarverslag de gemeenteraad te informeren wat er met de diverse aanbevelingen en onderzoeken gedaan is. Deze zogenaamde 'nazorg' vindt de RKCH zeker zo belangrijk als de onderzoeken zelf. Want als onderzoeksresultaten en aanbevelingen leiden tot verbeteringen, worden pas echt effecten bereikt.

In het volgende overzicht staat wat er met de onderzoeksresultaten en aanbevelingen van de vier afgeronde projecten binnen de gemeente Hulst tot zover is gebeurd. De RKCH heeft voor deze stand van zaken het college van burgemeester en wethouders geconsulteerd.

4.1 De kern centraal (1ste onderzoek)

- Op 13 december 2007 heeft de gemeenteraad de Beleidsnota Kernen goedgekeurd. In de nota staat vermeld dat er een convenant komt dat de werkwijze regelt tussen het gemeentebestuur en de wijk- en dorpsraden.
- In plaats van het convenant wordt 1 jaar later op 3 december 2008 door het college een voorstel tot interactieve beleidsvorming aan de raadscommissie Samenleving voorgelegd.
- Dit voorstel werd door geen van de fracties onderschreven en aan het college werd gevraagd om een Verordening wijk- en dorpsraden voor te bereiden en een reactie te geven op de aanbevelingen uit het rapport 'De Kern Centraal'.
- Het college heeft vervolgens aan de gemeenteraad een voorstel gericht met daarin een met de wijk- en dorpsraden opgestelde concept-verordening wijk- en dorpsraden en de notitie "Reactie op rapport 'De Kern Centraal' (RKCH)".
- De raad heeft op 28 mei 2009 unaniem met het voorstel ingestemd. Met ingang van 1 juni 2009 is de verordening wijk- en dorpsraden van de gemeente Hulst van kracht.

Conclusie

Formeel is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport van de rekenkamercommissie. Wel is er een inspanningsverplichting opgenomen ten opzichte van de communicatie met de wijk- en dorpsraden en moet de Algemene Inspraakverordening nog aangepast worden. Natuurlijk is het allerbelangrijkste dat de dorps- en wijkraden door deze aanpassingen in hun dagelijkse werking het gevoel hebben dat ze serieus genomen worden. Vooralsnog zijn er geen signalen dat dat niet zo zou zijn. In de toekomst kan misschien nog een tevredenheidsonderzoek gedaan worden om e.e.a. te laten bevestigen en de aanbeveling over het "serieus nemen" te testen.

4.2 Gekozen om te kiezen (2de onderzoek)

- Voor het te doorlopen traject is door het college een tijdspad opgesteld dat op 12 september 2008 ter kennis is gebracht aan de raadscommissie Samenleving. Op 20 november 2008 werd door de gemeenteraad een verbeterplan vastgesteld.
- De raadscommissie Samenleving heeft tijdens zijn vergaderingen van 9 december 2008 en 28 januari 2009 aan de hand van in het verbeterplan genoemde verbeterpunten de mogelijkheid gehad om keuzes te maken inzake beleidsregels en subsidieplafonds. De voorzitter van de raadscommissie Samenleving concludeerde uiteindelijk op 28 januari 2009 dat er geen eensluidende standpunten waren en stelde vast geen keuzes te kunnen afleiden uit de discussie die gevoerd werd.
- Op 8 april 2009 heeft er vervolgens een nieuwe werkvergadering van de commissie Samenleving plaatsgevonden waarbij een presentatie is gegeven over het WMO-proof maken van subsidiebeleidsregels.
- Naar aanleiding hiervan heeft de commissie Samenleving het onderwerp inhoudelijk behandeld in haar bijeenkomst van 21 april 2009. Hieruit is naar voren gekomen dat de commissie er nog niet aan toe was om de subsidiebeleidsregels WMO-proof te maken.

- Vervolgens is een aantal WMO-proof voorbeelden voorgelegd en heeft de commissie Samenleving op 25 augustus 2009 beslist om de subsidiebeleidsregels niet WMO-proof te maken.
- Op het operationele niveau is nog van belang om te melden dat vanaf 1 mei 2009 een geautomatiseerd subsidievolgsysteem werd ingevoerd.

Conclusie

Aan dit onderwerp is ambtelijk en bestuurlijk sinds het onderzoek van de RKCH enorm veel tijd en aandacht besteed. Tegelijkertijd is het zo dat dit niet tot wezenlijke veranderingen heeft geleid. Overigens was de belangrijkste aanbeveling van de RKCH niet zozeer het wel of niet WMO-proof maken, maar vooral het gebruiken van de subsidies als sturingsinstrument voor het beleid. Het politieke klimaat heeft zich niet zodanig ontwikkeld dat dit heeft geleid tot nadere of andere keuzes. Gezien de financiële ontwikkelingen die ook op de gemeente Hulst afkomen zal dit er in de toekomst wellicht wel van komen. Hoe dan ook vormen de subsidies immers een belangrijk instrument voor de sturing van het beleid.

4.3. Werken aan werk (3de onderzoek)

De inrichting van werkprocessen van de afdeling Samenleving (voorheen Werk en Inkomen) wordt in het kader van het project werkprocessen ge-update. Hiermee worden met name bedoeld de werkprocessen zoals deze in het werkbeheersingssysteem van de eigen applicatie (GWS) zijn opgenomen. Daarnaast participeert de afdeling Samenleving ook in een gemeentelijk project waarin alle werkprocessen opnieuw dienen te worden beschreven, rekening houdend met de nieuwe organisatiestructuur. Dit project dient ook te voorzien in het schriftelijk vastleggen van de noodzakelijke werkinstructies.

De aanbeveling van de RKCH inzake een effectieve en evenwichtige formatieve inzet was volgens het college gebaseerd op het benchmarkonderzoek van SGB0. Daarin werd de gemeente Hulst vergeleken met gemeenten van een aanzienlijk grotere schaalgrootte. Mede daarom is het vaststellen van de overhead op formatie niet geheel objectief. Daarnaast zijn dit soort indicatoren volgens het college afhankelijk van de wijze waarop bijvoorbeeld doorberekening van managementuren wordt toegepast bij de benchmarkgemeenten, of en in hoeverre bij alle gemeenten overige indirecte kosten zijn meegenomen. Als gevolg van het veranderproces heeft er overigens inmiddels een taakverschuiving plaatsgevonden tussen de taakvelden Werk en Inkomen en Zorg, zodat de overhead bij afdeling Werk en Inkomen is verkleind. Met ingang van 1 januari 2010 is het taakveld Werk en Inkomen onderdeel geworden van de afdeling Samenleving en wordt er gewerkt aan een nadere invulling van de personeelsformatie en een efficiënte bedrijfsvoering. Aangezien dit binnen de huidige formatie dient te gebeuren is dit een proces wat enige tijd in beslag zal nemen.

Inzake het scherper formuleren van beleid wordt gesteld dat in het kader van de planning- en controlcyclus bepaalde indicatoren opgenomen zijn. Wel wordt door het college gemeld dat met name ten aanzien van de effectiviteit van het reïntegratiebeleid er zeker nog de nodige stappen dienen te worden gezet.

Het beleid wordt volgens het college zeer actief uitgevoerd. In het algemeen kan worden gesteld dat alle cliënten in beeld zijn en dat periodieke heronderzoeken deel uitmaken van het bedrijfsproces rondom reïntegratie. Daarbij worden de cliënten grofweg in 3 groepen verdeeld:

1. De direct bemiddelbare cliënten, waarvoor de jobhunter verantwoordelijk is;
2. De cliënten welke geen arbeidsverplichtingen hebben en aangewezen zijn op sociale activering (vrijwilligerswerk). Deze doelgroep wordt momenteel door een extern ingehuurde kracht bediend.
3. De groep welke echt moet worden begeleid naar de arbeidsmarkt en waarvoor specifieke trajecten zoals b.v. scholing noodzakelijk zijn. Deze groep wordt beheerd door de twee werkconsulenten.

Overigens wordt momenteel ook onderzocht op welke wijze bestandsanalyses kunnen worden verbeterd.

Door Deloitte-advies werd een rapport uitgebracht met aanbevelingen ten aanzien van het benutten van het werkdeel. De adviezen welke hieruit voortvloeien zijn momenteel nog in uitwerking.

Verder is er periodiek sturings- en beheersingsinformatie beschikbaar met name gericht op de verplichtingen welke met externe partners worden aangegaan. Dit heeft overigens nog niet geleid tot het meten van effecten en het naar aanleiding daarvan bijsturen. Het ministerie van SZW heeft overigens zelf ook al geconstateerd dat er nieuwe instrumenten nodig zijn om de resultaten van reïntegratieprojecten te toetsen. In dit kader werd de reïntegratiepositie in het leven geroepen als verplicht onderdeel van de halfjaarlijkse SRG-statistiek.

Op dit moment is de financiële verantwoording van zowel het inkomensdeel als het werkdeel WWB inzichtelijk op orde om als sturingsinstrument te gebruiken voor de reguliere jaarcyclus.

Het college meldt ook dat de relatie met Dethon verzakelijkt is. Zo zijn overeenkomsten opgesteld met betrekking tot de inzet van loonkostensubsidie, het inzetten van re-integratiemiddelen voor UWV-klanten met een Wsw-indicatie om instroom in de bijstand te voorkomen etc. Ondanks dat er sprake is van een gemeenschappelijke regeling en Dethon in feite een 'eigen' bedrijf is van de Zeeuws-Vlaamse gemeenten is het voeren van regie over Dethon lastig. Er zijn inmiddels ook samenwerkingsverbanden met lokale uitzendbureaus tot stand gekomen.

Conclusie

Er zijn duidelijk een aantal positieve ontwikkelingen ingezet, maar zoals het college ook zelf aangeeft zijn er met betrekking tot het goed matchen van cliënten nog punten van verbetering. Deze zullen dan ook in de komende maanden de nodige aandacht krijgen. Bovendien zal het beleid continu onder de loep worden gehouden en indien nodig geactualiseerd en nader geconcretiseerd worden. De RKCH hecht hier sterk aan, temeer daar in het licht van de financiële en economische ontwikkelingen juist ook op het gebied van werk en inkomen het voeren van een adequaat en alert beleid van extra belang is.

4.4. Projecten in ontwikkeling (4de onderzoek)

In het eindrapport "Projecten in ontwikkeling" worden een aantal aanbevelingen gedaan die op 5 november 2009 in de gemeenteraad aangenomen zijn (zie 3.4)

De organisatie heeft volgens informatie van het college ten aanzien van de aanbevelingen een ontwikkeling in gang gezet die past binnen de organisatieontwikkeling. Projectmatig werken is als een duidelijk herkenbaar fenomeen in de ontwikkeling ingepland en als zodanig ook opgepakt. Een interne werkgroep heeft daarbij inmiddels een concept handboek opgesteld waarin duidelijk aangegeven wordt welke werkwijze gevolgd moet worden. Daarmee is ook de procedure duidelijk in beeld gebracht. In het voorjaar van 2010 zal de werkwijze breder in de organisatie uitgezet worden. Hierbij is naast bewustwording en draagvlak ook organisatorische verankering een belangrijk gegeven. Door middel van externe begeleiding zal hier ruim aandacht aan worden geschonken.

Volgens het college blijft het verstrekken van informatie een controversieel onderwerp. Projecten kunnen vaak van ingrijpende betekenis zijn voor groepen of individuen. Gedetailleerde informatie kan dus niet altijd verstrekt worden. (Dit vooral in het belang van het individu (privacy) maar ook in het belang van het project.) Grotere projecten hebben daarnaast het probleem dat ze een lange doorlooptijd hebben. Dit wekt de schijn dat informatie niet verstrekt wordt. Vaak is er geen nieuwe algemene informatie beschikbaar. De uitvoering van een project is volgens het college in eerste instantie een verantwoording van het college. Het college heeft wel de taak om de raad over de stand van zaken te informeren. Hiervoor zijn vaste agendapunten ingebouwd in de reguliere vergaderingen van raadscommissies en gemeenteraad.

Conclusie

De RKCH ziet een positieve ontwikkeling inzake het verder integreren van het projectmatig werken in de organisatie. Met betrekking tot het informeren klopt het dat bepaalde informatie ook belangen van bepaalde mensen zou kunnen beïnvloeden. Maar daarbij mag niet vergeten worden dat de impact voor de inwoners -zeker in de nabije omgeving- ook niet gering is. Daarom pleit de RCKH toch voor een meer open houding, zeker naar de gemeenteraad en ook naar de inwoners. Het is aan de raad en het college om daar goede afspraken over te maken en een goede belangenafweging te maken over wie wanneer over welke informatie kan beschikken.

Het gaat daarbij immers niet alleen om de belangen van financiële instellingen en/of projectontwikkelaars maar ook om de belangen van de inwoners van Hulst! De vaste agendapunten over grote projecten in de raadscommissies lijken nog te weinig en te summier gebruikt te worden om de raad over de grote projecten te informeren. Verder blijft het zaak voor de gemeenteraad om bij grote projecten zelf goed de vinger aan de pols te houden, ook al omwille van de ruimtelijke en financieel niet geringe belangen en gevolgen. De RKCH begrijpt dat de afronding van het onderzoek nog zeer recent is en hoopt dan ook dat in 2010 verdere stappen gezet worden in de richting van de door raad overgenomen aanbevelingen.

4.5 Algemene conclusies nazorg

De implementatie van de aanbevelingen c.q. de acties naar aanleiding van de onderzoeksresultaten van de onderzoeken van de rekenkamercommissie verlopen deels traag en zijn niet altijd even zichtbaar. De RKCH heeft de gewoonte gemaakt van het opvragen bij het college van de resultaten van de aanbevelingen. Dit leidt tot ad hoc reacties. De RKCH wil graag bijdragen aan het beter functioneren van de gemeentelijke organisatie als geheel en vanuit die optiek hecht zij ook bijzonder belang aan een goede opvolging naar aanleiding van onderzoeksresultaten en aanbevelingen. Daarbij is het belangrijk dat eenieder zijn eigen rol en verantwoordelijkheid neemt. Vanuit die eigen rol en verantwoordelijkheid is het vooral aan de gemeenteraad, het college van B&W en de ambtelijke organisatie zelf om onderzoeksresultaten en aanbevelingen te interpreteren en verbeteracties in gang te zetten.

Uit het geheel van de rapportage over de nazorg blijkt dat een aantal zaken goed is opgepakt. Voor diverse zaken verlopen acties erg traag of komen ze moeilijk van de grond. Tenslotte geldt voor diverse elementen dat het lastig zichtbaar is in hoeverre er sprake is van verbeteringen.

Om de nazorg met betrekking tot de onderzoeksrapporten transparanter te maken en een meer prominente plaats te geven, geeft de rekenkamercommissie de gemeenteraad in overweging om de nazorg meer te verankeren in de gemeentelijke organisatie door het nemen van 2 maatregelen:

- 1) Wijs binnen het college en het MT personen aan die verantwoordelijk zijn voor de implementatie en evaluatie van verbeteracties naar aanleiding van de onderzoeksresultaten en of de aanbevelingen. Deze personen zijn dan tevens eerste aanspreekpunt voor de gemeenteraad en de RKCH.
- 2) Laat deze personen jaarlijks in januari rapporteren aan de gemeenteraad en de RKCH over hoe en in hoeverre verbeteracties naar aanleiding van onderzoeksresultaten en of aanbevelingen geïmplementeerd zijn.

5. OVERIGE WERKZAAMHEDEN

5.1. Jaarverslag 2008

Het Jaarverslag 2008 van de RKCH werd vastgesteld op 31 maart 2009 en kennis van genomen door de gemeenteraad op 28 mei 2009. De reactie van de raad op het jaarverslag was positief.

5.2. Brief 213a-onderzoeken

Artikel 213a van de Gemeentewet stelt dat het college van burgemeester en wethouders periodiek onderzoek verricht naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door haar gevoerde beleid. In de door de raad bij verordening vastgestelde regels hieromtrent is onder artikel 2, lid 3, bepaald dat het college de rekenkamercommissie tijdig op de hoogte stelt van (geplande) onderzoeken.

In dit kader heeft de rekenkamercommissie op 5 februari 2009 een brief aan het college gestuurd om aan te geven dat het college in een raadsperiode, conform de verordening, minstens één doelmatigheids- en één doeltreffendheidsonderzoek moet hebben uitgevoerd. Op 16 maart 2009 bevestigde het college bezig te zijn met de voorbereidingen voor twee 213a-onderzoeken, Arbo-VCA-VGWM en Gemeentewinkel. Ook stuurde zij een lijst met onderzoeken/activiteiten die in uitvoering waren of nog moesten starten. Via een brief (d.d. 27 maart 2009) heeft de RKCH meer informatie in de vorm van een toelichting en uitkomsten opgevraagd m.b.t. dit schema. Het ging dan om de onderzoeken: Gezamenlijk archiefbeheer binnen Zeeuws-Vlaanderen, Onderzoek staatssteun en Klachtenbeheer systeem: evaluatie.

5.3. Vergaderingen

In 2009 heeft de rekenkamercommissie Hulst 10 keer vergaderd. De leden komen gemiddeld één keer per maand bij elkaar. In de vergaderingen komen behalve de onderzoeken ook zaken van financiële en meer algemene aard aan de orde. De vergaderingen van de rekenkamercommissie hebben een besloten karakter. De onderzoeksrapportages, jaarplan, jaarverslagen e.d. zijn echter openbaar en te vinden op de gemeentelijke website www.gemeentehulst.nl.

5.4. Netwerken

NVRR

Op 12 juni 2009 vond het NVRR jaarcongres 2009 plaats. Eén extern lid heeft namens de rekenkamercommissie Hulst aan dit congres deelgenomen. Het thema was 'Uitzicht en inzicht: uitdagingen voor het toezicht'.

De Rekenkamercommissie Hulst is net zoals (bijna) alle rekenkamers in Nederland lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers (NVRR), een koepelorganisatie van rekenkamers in Nederland.

Zeeuwse Rekenkamerdag

De Dag van de Zeeuwse Rekenkamers vond dit jaar plaats op 9 oktober 2009 in Vlissingen. Alle Hulster rekenkamerleden zijn daar geweest. Het thema was 'Grondbeleid en grondexploitatie'. Dit thema sloot goed aan bij het door de RKCH opgestarte onderzoek naar grondbeleid in de gemeente Hulst.

10-jarig bestaan Rekenkamercommissie Zwijndrecht

Op 30 september 2009 bestond de Rekenkamercommissie Zwijndrecht 10 jaar. Om dit vieren organiseerde zij een middagsymposium met als thema '10 jaar rekenkamercommissie: een last of een lust?'. Alle externe leden van de RKCH woonden dit symposium bij.

Regionale Vrijdagmiddag in Maastricht

Op 2 oktober 2009 vond in Maastricht de jaarlijkse Regionale Vrijdagmiddag plaats. Dit is een informatieve middag met presentaties en workshops en een gelegenheid voor regionale rekenkamers om kennis uit te wisselen en contacten op te doen. Twee externe leden van de rekenkamercommissie Hulst waren aanwezig. De middag werd georganiseerd door Jacques Necker/De Lokale Rekenkamer i.s.m. de Rekenkamer Maastricht. Het onderwerp was 'Onafhankelijkheid versus betrokkenheid'.

Samenwerken met andere rekenkamercommissies in Zeeuws-Vlaanderen

Het afgelopen jaar is van gedachten gewisseld over eventuele samenwerking met de andere Zeeuws-Vlaamse rekenkamercommissies. Nu is er al een informele vorm van samenwerking waarin de rekenkamercommissies van Hulst, Terneuzen en Sluis informatie uitwisselen over onderzoeksonderwerpen, onderzoeksopzet en gepubliceerde onderzoeksrapporten. Er zijn meerdere contacten per jaar waarin de ervaring wordt uitgewisseld. Vanuit de drie gemeenten is aangegeven dat er mogelijk een samenwerking m.b.t. een onderzoek zou kunnen plaatsvinden. In 2010 wordt met de andere rekenkamercommissies onderzocht of hiervoor een geschikt onderzoeksonderwerp kan worden gevonden.

6. FINANCIËN

De Rekenkamercommissie Hulst had in 2009 een budget van € 50.000 tot haar beschikking. In 2009 werd € 49.583 besteed. Deze middelen werden als volgt ingezet:

Onderzoeken	Uur x tarief	Reiskosten	Externe kosten	Totaal
Werken aan werk	€ 374	€ 54 --	--	€ 428
Projecten in ontwikkeling	€ 13.696	€ 1.725	--	€ 15.421
Grondbeleid	€ 7.453	€ 765	--	€ 8.218
Programmabegroting	€ 943	€ 54	€ 2.500	€ 3.497
Diverse (o.a. onderzoeks-opzetten andere onderwerpen)	€ 4.927	€ 778	--	€ 5.705
Totale onderzoeken	€ 27.393	€ 3.376	€ 2.500	€ 33.269
Vergaderingen	€ 4.785	€ 744	--	€ 5.528
Opleidingen, trainingen, netwerken	€ 2.437	€ 620	--	€ 3.057
Ondersteuning (personeelskosten)	€ 7.000	--	--	€ 7.000
Overige kosten (o.a. NVRR)	€ 729	--	--	€ 729
TOTAAL	€ 42.344	€ 4.740	€ 2.500	€ 49.583

Toelichting

In de overzichten staan de totale kosten vermeld voor 2009. Voor het afgeronde onderzoek 'Werken aan werk' (reïntegratiebeleid) is dit een deel van de totaal gemaakte kosten. Immers, voor dit onderzoek zijn al kosten gemaakt in 2008. De onderzoeken naar de programmabegroting en het grondbeleid worden in 2010 afgerond. Derhalve zullen in 2010 nog kosten worden gemaakt m.b.t. deze twee lopende onderzoeken. Omdat een onderzoek altijd over meerdere jaren loopt wordt de kostprijs van een onderzoek weergegeven onder het hoofdstuk 3 'Onderzoeken'.

In 2009 is totaal € 33.269 besteed aan onderzoekswerk. Dit is inclusief uurtarieven, reiskosten en eventuele externe kosten. Zo is voor het onderzoek naar de programmabegroting een extern onderzoeksbureau Partners & Pröpper ingehuurd. De kosten hiervoor bedroegen € 2.500. Er is ook voor € 5.705 besteed aan diversen. Hierbij moet worden gedacht aan o.a. het voorbereiden en maken van onderzoekopzetten voor andere onderwerpen. Onderzoeksonderwerpen die na vergelijk en beraad het bijvoorbeeld uiteindelijk niet zijn geworden.

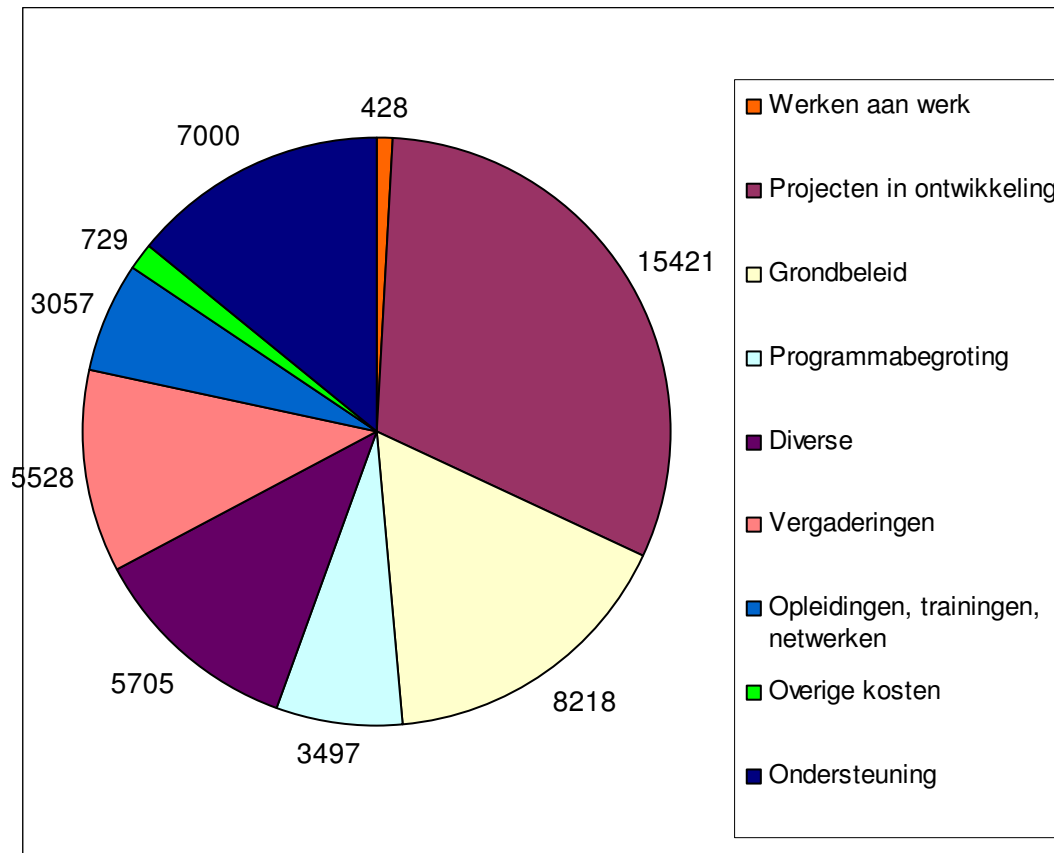
Voor de vergaderingen in het stadhuis te Hulst was de rekenkamercommissie zo'n € 5.528 kwijt. Dit zijn de vergaderuren alsmede de daarbij horende reis- en eventuele tunnelkosten. De vergaderingen waren eind 2008 al teruggebracht naar gemiddeld 1x per maand. In het kader van efficiency wordt er zoveel mogelijk in één vergadering besproken.

Aan opleidingen, trainingen en netwerken was de rekenkamercommissie in 2009 € 3.057 kwijt. Jaarlijks is € 7.000 bestemd voor personeelskosten. Het gaat hier om de inhuur van ambtelijke en secretariële bijstand via de griffie. De kosten van de ambtelijk secretaris (=de griffier), worden niet doorberekend naar de Rekenkamercommissie Hulst.

Als we de reiskosten loskoppelen komen we op een totaal van € 4.740. Dit zijn alle verplaatsingen naar Hulst die de externe leden maken voor onderzoeksactiviteiten, vergaderingen, trainingen, congressen en netwerken.

Taartdiagram

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

7. JAARPLAN 2010

7.1 Onderzoeken

In 2010 krijgen de onderzoeken naar het grondbeleid (5de onderzoek) en de programmabegroting (6^e onderzoek) een vervolg. Zie hoofdstuk 3.

7.2 Onderwerpselectie

In de loop van 2009 hebben de externe leden van de rekenkamercommissie Hulst een informatieve ronde gemaakt langs een aantal raadsfracties. Aan de hand van een kort gesprek met de fractieleiden wilden zij een indruk krijgen hoe de fracties staan tegenover het werk van de rekenkamercommissie. Tevens is tijdens deze gesprekken een inventarisatie gemaakt van eventueel nieuw te onderzoeken onderwerpen. Aan de hand van deze gesprekken heeft de RKCH de bestaande groslijst met deze nieuwe onderzoeksonderwerpen verder geactualiseerd.

Aan de hand van deze nieuwe lijst zal de RKCH voor de zomer van 2010 een onderwerp bepalen voor een nieuw onderzoek. De groslijst bevat momenteel de volgende onderwerpen:

1. Systematiek van plannen, begroten, verantwoorden en de rol van raad college en ambtelijk apparaat daarbij
2. Behandeling post en verdere afhandeling daarvan/overschrijden termijnen antwoord
3. Overschrijdingen van de begroting: oorzaken en oplossingen
4. Doelmatigheid aanbestedingsbeleid (inclusief inkoop)
5. Inzet en effectiviteit derden (bureaus en individueel) versus zelf doen
6. Collectief vervoer
7. Doelmatigheid en doeltreffendheid van het Hulsterse beleid inzake het werven van subsidies
8. Onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het Economische beleid van de gemeente Hulst sedert de herindeling van 2003
9. (Financiële) beheersing en bestuurbaarheid Gemeenschappelijke Regelingen (Bijvoorbeeld, Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen, Zeeuwse Muziekschool)
10. Communicatie met burgers (niet reageren, brieven niet/te laat beantwoorden etc.)
11. Financiering Onderwijshuisvesting
12. Samenwerking tussen Zeeuws-Vlaamse gemeenten
13. WMO
- WMO-geldstromen
14. Woningbouw (behoefte gebaseerd op?)

Ondanks de consultatie van de fracties bepaalt de rekenkamercommissie Hulst wel *zelfstandig* haar onderzoeksagenda en kiest volledig *onafhankelijk* haar onderzoeksonderwerpen. Zij kan daarbij alle zaken aan de orde stellen die te maken hebben met doelmatig en doeltreffend beleid van de gemeente. De onderwerpen hebben niet altijd een puur financiële inslag ook al lijkt de naam *Rekenkamercommissie* dat wel op te roepen.

Natuurlijk zijn suggesties van raad, college of burgemeester en inwoners altijd welkom. De rekenkamercommissie Hulst dient wel binnen het door de gemeenteraad vastgestelde jaarbudget van € 50.000,- te blijven. Afhankelijk van de impact en de omvang van de onderzoeken kan zij hieraan zelf invulling geven. Mocht er vanwege bijvoorbeeld actualiteit plotseling een onderzoek tussendoor komen, kan de rekenkamercommissie hiervoor eventueel altijd extra krediet aanvragen bij de gemeenteraad.